

כניסת השבת – 16.58
יציאת השבת – 18.07
רבנות תם (72 זקות זמניות) - 18.37
(אופק חדרה)

מתוק מדבש

יום שישי בשעה 15.30 שיעור על פרשת השבוע: (להאזנה 03-6171111)

ביום שבת קודש 15.00 שיעור פ"ש מנחה בשעה 16.00

ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה פרוכים הפאים פסג ה'

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י

הרב ברוך בוקרה שליט"א

פניית הכנסת 'פני יוסף' בשעת אולגה

ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' במלפון 073-2951228

שנה שמינית – גיליון 309
פרשת כי תשא תשפ"ב

ונתנו איש כופר נפשו (ל', יב')

טעמי המקרא על המילה 'ונתנו' הם קדמא ואזלא. אומר הגר"א מווילנה זיע"א ב'קול אליהו': מובא בגמרא (שבת קנא) אמר לה רבי חייא לאשתו: 'כאשר יגיע עני תקדימי ותתני לו לחם קודם שיבקש, כדי שיקדימו משמים לתת לבניך קודם שיבקשו' אמרה לו 'וכי אתה מקלל אותי?' (שבני יהיו עניים) אמר לה: כך נאמר בפסוק 'כי בגלל הדבר הזה' ותנא דבי ר' ישמעאל גלגל הוא שחוזר בעולם.

והנה תיבת 'ונתנו' נקראת ישר והפוך, ללמדנו שיתכן שהנותן יצטרך שיתנו לו. ולכן טעמי המקרא הם 'קדמא ואזלא' שתקדים ותיתן לפני כדי שמשמים יקדימו ויתנו לבניך אם יצטרכו, שהרי גלגל חוזר בעולם. מתוק מדבש!

זה יתנו כל העובר על הפקודים (ל', יג')

על פסוק זה נאמר במדרש רבה: 'זה שאומר הכתוב 'פי א- להים שפט זה יפיל וזה ירים' בזה הושפלו שנאמר 'כי זה משה האיש, ובזה הוגבהו שנאמר 'זה יתנו' ודברי המדרש טעונים ביאור.

מבאר נפלא בספר 'אור תורה': מובא בחז"ל 'לא היו ישראל ראויים לאותו חטא אלא להורות תשובה לרבים'. מדוע? חטא העגל נגרם כאשר השטן הטעה אותם והראה להם דמות משה מת ומוטל במיטה, וע"י זה טעו ופקרו ואמרו 'כי זה משה האיש' המילה 'זה' פירושה שהורו באצבעם על דבר שראו בעיניהם. וזה היה להם הבסיס למחילת עוונם ולקבלת תשובתם יען כי השטן הטעה אותם.

ועל זה מביא המדרש את הפסוק 'כי א-לוקים שופט' כאשר הקב"ה שפט את ישראל 'זה יפיל וזה ירים' במילה 'זה' הושפלו שנאמר 'כי זה משה האיש' כיוון שהשטן הטעה אותם לכן 'בזה הוגבהו' שנאמר 'זה יתנו'.

וכך היא הנהגת ה' יתברך לדורות: כאשר אדם רוצה לחטוא נותן לו הקב"ה מקום לטעות למען הקל עונשו מעט בשביל שתתקבל תשובתו אחר כך. וזה שנאמר 'בדרך שאדם רוצה ללכת מוליכין אותו' וכמו כן נאמר 'הבא ליטמא פותחין לו' והכוונה שמטעים אותו מעט ובזה נמצא שהשטן היה הגורם לחטאו ובזה מתקבלת תשובתו. (ואין לאדם לסמוך על כך שבזה הוא עלול להפסיד את אפשרות התשובה שהרי נאמר 'כל האומר אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה'). מתוק מדבש!

לעשות את השבת (לא', טז')

הקשה הגרא"ל שטיינמן זצ"ל ב'איילת השחר': מדוע נאמר 'לעשות את השבת'? הלא בשבת הציוויים הם שלא לעשות מלאכה? ואי אפשר לומר שזה מורה על קידוש שהרי הוא לא נקרא עשיה.

מסביר הרב ע"פ התרגום יונתן בן עוזיאל: 'למעבד תפנוקי שבתא' וביאר ה'פירוש יונתן': 'שלא להתעצב בשבת

ולעשות תפנוקים ותענוגים' וכמו כן הובא ברבנו בחיי 'לעשות את השבת' הכוונה לתקן צורכי שבת. נמצא, לפי דברי רבותינו, בזה שאדם מתכוון לשבת בהכנת מטעמים ובזה שמסיר מעצמו עצבות בשבת, בזה הוא מקיים את הציווי 'לעשות את השבת'. מתוק מדבש!

ובציון 'עצמות' מילתא דפדיונותא

בזמן מצאצא 'עצמות' היה יהודי מצאצא קיבץ התקף חרדה. אלא אותו 'הרי הטיילס נופליס בדרוט'?' אמר להם 'נכון, אלא הודיעו לי שמותי עברה בשרות מציצה אלו, אלא עם זה עוד יכוננו להסתדר... אלא כאשר היא פתחה את המלוכה ראינו שהיא הביאה אתה הדדה fe פסח...'

ויחל משה את פני ה' א-לוקיו (לב', יא')

מדוע נאמר 'את פני ה' א-לוקיו' ולא ה' א-לוקים? מסביר נפלא רבנו ה'בני יששכר' זיע"א ב'אגרא דכלה': מובא במדרש שמות רבה (פז, ט) אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא למה אתה פועס עליהם? לא שעשו עבודת כוכבים? לא צויתם. אמר לו הקדוש ברוך הוא: בדבור שני לא אמרת (שמות כ, ג): 'לא יהיה לך?' אמר לפניו, לא צוית אותם, לי צוית, שמא אמרת להם לא יהיה לכם? לי צוית, אם עשיתי עבודת כוכבים מחני נא מספרך. כשראה הקדוש ברוך הוא שנתן נפשו עליהם אמר בשבילך אני נותן להם את התורה, שנאמר: כתב לך את הדברים האלה.

וזה שנאמר 'ויחל משה את פני ה' א-לוקיו' ללמדנו שמשה עמד והתפלל לפני ה'. ומה הייתה תפילתו? שה' אמר לו בלשון יחיד 'אנוכי ה' א-לוקיך' ולא יהיה לך' ואילו להם לא ציווית. מתוק מדבש!

וישבר אותם תחת ההר (לב', יט')

שואל המהר"י אשכנזי (הובא ב'לקוט דוד'): כיצד ניתן היה לשבור את הלוחות? הרי עוביים היה שלושה טפחים? מתרץ הרב: הקדמה: מובא בגמרא (שבת קד, א) 'מ' וס' בלוחות בנס היו עומדים. ואותיות אלו הם אותיות ס"ם המוות (ל"ע) וכמו שאמרו חז"ל שבשעת מתן תורה פסקה זוהמתן של אבותינו ונעשו בני חורין ממלאך המוות עד חטא העגל שאז חזרה המיתה לשלוט הם (ל"ע).

לפי זה מבאר הרב: יתכן ששבירת הלוחות הייתה בזה שאותיות מ' וס' שבלוחות חדלו לעמד בנס והם נפלו ובנפילה הזו חזרה המיתה (אותיות ס"ם המוות) לשלוט בהם

ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך (לג', יז')

מה פירוש הביטוי 'אעביר כל טובי'? רש"י מבאר כך: הגיעה שעה שתראה בכבודי מה שארשה אותך לראות. לפי שאני רוצה וצריך ללמדך סדר תפילה. ששנצרכך לבקש

